

ostane glavar cerkve? Pisatelj odgovori na to naravnost, da je potrebna. Iz političnega ozira je treba, da glavar 200 milij. katoličanov je samostojen, da ni podverzen nobeni drugi oblasti, in da veličastvena roka, ktera duše vladuje, ni nikakor zvezana, ampak povzvišena nad vse človeške strasti. Papež zatega voljo ne sme biti ne Lah, ne Francoz, ne Nemec itd. Da pa papež neodvisen more stati nad vsemi narodi, mora njegova deržava majhna deželica biti, zakaj v elike deržave zamotajo svoje vladarje v mnogoverstne zapletke tudi tam, ktem papež kot cerkven vladar ne more zadostiti. Velika posvetna papeževa oblast se more le tedaj obderžati, ako jo varuje avstrijanska ali pa francozka armada; te zasilne pomoči neprenehoma pa mu noben pobožen katoličan ne more privošiti. Papeževa oblast mora biti zgolj očetovska in kakor mili oče vladuje svojo družino, tako mora tudi papež vladati svoje duše. Za takoršno očaško (patrijarhalno) vlado je Rim z svojo oklico najbolj pripravna dežela. Kot zvezniku laške zveze mu je laška zvezna armada v brambo. Glavar cerkve ne sme nikoli po meču seći; v njegovem imenu prelita kri bi bila razžalitev Božje milosti, ktero papež na svetu nadomestuje. Kadar on roko vzdigne, jo mora vzdigniti le za žegen, ne pa, da bi ž njo tepel. Ker je pa papež duhovni vladar vseh vernih, bi ne bilo pravično, da bi stroške, ki jih papež potrebuje, da veličastno sedi na Petrovem prestolu, plačevali le podložniki njegove dežele, ampak vse katoliške vlade skupaj mu morajo dati, česar potrebuje. Romagna, ki se je zdaj od njega odcepila, je po vsi pravici papeževa dežela; al za papeža samega bo najbolj prav, da se odkriža nepokojnih podložnikov; če jih obderži, ne bo imel nikoli miru pred nezvestimi, sovražnimi ljudmi. S silo jih pa v pokornino spraviti, tega francozka vlada nikdar ne bo dovolila; pa tudi avstrijanska vlada je prepravična, da bi kaj takega po miru v Villafranki zahtevala; ako bi pa napolitanska vlada kaj takega počela, je vojska med Lahi in Lahi gotova. Kakor je kongres v letu 1815 papežu Romagnu dal, tako mu jo more kongres v letu 1860 spet vzeti. Na zadnje pravi Laguerrier še: Vsaka vojskina ali prekucija homatija se mora odverniti od papeževe dežele, da se bo mogo reči: „Tam, kjer Kristusov namestnik vladari, vlada edinost, blagor in mir“. — Ako bo francozka vlada s takimi misli stopila v kongres 20. dan prihodnjega leta in ako bi jo utegnile podpirati tudi druge nekatoliške vlade, sam Bog ve, kakošen bo konec kongresa. Al se bo kongres res 20. januarja začel ali pa pozneje, se za gotovo še ne ve. Poslanci različnih vlad se že spravljajo na pot v Pariz. Cavour vendarle tudi pride v imenu sardinske vlade; angležka in rusovska vlada ste ga nek posebno želele. Garbaldi je v časniku „Diritto“ oklical razglas do vseh laških gospoj in gospodičinj, v katerem jih nagovarja, naj bi, ako želijo se udeležiti rešitve laške dežele, vso svojo nepotrebitno sreberino in zlatnino in druge svoje dragocene bisere te baže darovale na oltar domovine.

Iz Serbije. Iz Beligrada 17. dec. Turški paša, ki biva v tukajšnji terdnjavi, in pa serbska vlada sta se hudo spèrla; vzrok razpora je, da serbska vlada noče izpustiti nekega turškega podložnika, ki ga je zapreti dala. Po „Srbsk. Dnev.“ noče turški paša za tega voljo nič več opraviti imeti s serbsko vlado. Serbski predstavnik in minister unanjih oprav je berž vsem v Belogradu bivajočim poročnikom ptujih vlad pismo pisal, v katerem jim razložuje ta razpor. — Nasproti drugim novicam piše „Srb. Dnev.“, da je knez Miloš zdrav in da se nevtrudljivo ukvarja z deržavnimi opravki. — Po „Srb. Nov.“ se minister prosvete gosp. Matic močno poganja za ustanovljenje vseučilišča v Belogradu.

Iz Španjskega. V Madrid se je 21. dec. zvedilo, da je včeraj 8000 Marokancov španjolsko armado napadlo, al ta jih je nazaj zapodila.

Iz Angležkega. Iz Londona se piše, da nadvojvoda avstrijanski Ferdinand Maks, ki s svojo gospo po svetu potuje, je prišel 24. nov. v Gibraltar, odkod sta se 3. dan t. m. v Madeiro podala.

— Tukaj se ne govori nič drugačia kot od vednih priprav za vojsko in oroženje primorskih terdnjav. Na kongres se ne stavi nobeno zaupanje. „Morning Post“ piše, da se kongresu nove ovore zoperstavlajo, ker papež terja, naj rimski pooblastenec kongresu predseduje, in ker francozka vlada svojo armado le iz Rima odpraviti hoče, ne pa iz Civite-Vechie.

— Po hudem mrazu je tudi tudi južno vreme nastopilo. Tako se sliši tudi iz Francozkega.

Pogovori vredništva. Gosp. Drag. Pij. na Reki: Prejeli in odrajtali; prosimo, kar ste obljudili. — Gosp. J. L. v Žel: Vse prav. — Gosp. M. Kr. v V: Prejeli; pismeno več.

Popravek. Sostavek „Slovenčina na Slovenskem“ gospoda Matija Majarja je bil v 51. listu končan; prosimo tedaj po tem popraviti „Dalje“ v „Konec“.

Loterijne srečke:

V Terstu 24. decembra 1859: 53. 9. 69. 60. 56.
Prihodnje srečkanje v Terstu bo 4. januarja 1860.

Žitna cena

v Kranji 19. decembra 1859.

Vagán pšenice domače 5 fl. 46. — banaške 5 fl. 55. — reži 3 fl. 40. — ječmena — fl. —. — ovsa 2 fl. 80. — prosa 3 fl. 84. — ajde 3 fl. 16. — koruze 4 fl. 90. — soršice —

Žitna cena

v Ljubljani 24. decembra 1859.

Vagán (Metzen) v novem dnari: pšenice domače 5 fl. 96. — banaške 5 fl. 96. — tursice 4 fl. 13. — soršice 4 fl. 16. — reži 3 fl. 53. — ječmena 3 fl. 16. — prosa 3 fl. 46. — ajde 3 fl. 30. — ovsa 2 fl. 30.

Kursi na Dunaji

24. decembra 1859

v novem denarji.

Deržavni zajemi ali posojila. **Druge obligacije z lotrijami.**

5% obligacije od leta 1859	Kreditni lozi po g. 100 . g. 103.75
v novem dnar. po 100 g. g. 68.75	4½ % Teržaški lozi po 100 „ 124.—
5% nar. posojilo odl. 1854 „	5% Donavske parabrod-
5% metalike . . . „	ske po g. 100 . . . „ 104.50
4½ % „ . . . „	Knez Esterhazy. po g. 40 „ 81.—
4% „ . . . „	Knez Salmove po g. 40 „ 41.—
3% „ . . . „	Knez Palfyove po g. 40 „ 38.50
2½ % „ . . . „	Knez Claryove po g. 40 „ 36.25
1% „ . . . „	Knez St. Genioisove po g. 40 „ 38.50
	Knez Windischgrätz. po g. 20 „ 23.—
	Grof Waldsteinove po g. 20 „ 28.50
	Grof Keglevičeve po g. 10 „ 15.50

Obligacije zemlišn. odkupa.

(po 100 gold.)

5% dolnjo - avstrijanske g. 91.—	Cesarske krone . . . g. 16.96
5% ogerske . . . „ 74.—	Cesarski cekini . . . „ 5.86
5% horvaške in slavonske „ 73.—	Napoleondori (20 frankov) „ 9.93
5% krajske, štajarske, koroške, istrijanske „ 86.—	Souvraindori . . . „ 17.05

Deržavni zajemi z lotrijami

Zajem od leta 1854 po 250 „ 360.—

” ” 1854 petink. „ 360.—	Ruski imperiali . . . „ 10.15
” ” 1859 . . . „ 122.—	Pruski Fridrikordi . . . „ 10.60
” ” 1859 petink. „ 118.—	Angleški souvraindori . . . „ 12.45
4% narodni od leta 1854 „ 113.50	Louisdori (nemški) . . . „ 10.15
Dohodkine oblig. iz Komo „ 17.—	Srebro (azijo) . . . „ 23.25

Denarji.

Cesarske krone . . . g. 16.96	
Cesarski cekini . . . „ 5.86	
Napoleondori (20 frankov) „ 9.93	
Souvraindori . . . „ 17.05	
Ruski imperiali . . . „ 10.15	
Pruski Fridrikordi . . . „ 10.60	
Angleški souvraindori . . . „ 12.45	
Louisdori (nemški) . . . „ 10.15	
Srebro (azijo) . . . „ 23.25	